

जितकी ओढ मला तुझी,
तितकीच तुलाही आहे का?
जितक प्रेम माझे तुझ्यावर,
तितकच तुझांही आहे का?

मी समोर नसतानाही ,
मला कधी पाहतेस का?
उत्तररात्री शांतसमयी,
स्वप्नांत मला पाहतेस का?

एक क्षण मी दिसावं,
म्हणून व्याकूल होतेस का?
तो क्षण संपूर्च नये,
असा विचार कधी करतेस का?

एकांती आपल्या गुजगोच्ची,
आठवून कधी पाहतेस का?
त्यातल्या प्रत्येक शब्दांने,
मोहरून कधी जातेस का?

माझा वेडेपणा आठवून,
स्वतःशीच कधी हसतेस का?
माझ्यासोबत वेडं व्हावं,
असं कधी ठरवतेस का?

काळही सगळा संपून जाईल,
विचारण माझे संपणार नाही;
प्रज्ञने माझे अनेक आहेत,
उत्तर एकाच तरी देशील का?

— गिरीराज

रातरव

कांकणांची रुणझुण
आठवांचे हात हाती
काजव्यांच्या ईवल्याशा
दिवदयांच्या चांदराती

नक्षत्रांची लगवग
तारकांचा थाटमाट
चंद्र माडितो स्वप्नांचे
अलगद सारीपाट

आंचा लिंबावर काही
खट्यालसे चकाकते
लुक लुक करुनिया
चांदण्यांना भुलविते

रात्र चढते हल्लुच
चांहिकडे सामसूम
दूरवर्गी गुलणारी
गतराणीचीच धून

अशाततच कुडुनिया
सूर भैरविचा येई

कोमलता रिपभावी
मनी वर्ष साज लेई

- शुभा

तुळस

उत्तररात्रिवी शांतता विरून,
भयाणता पसरावी;
एक किंकाळी फुटावी,
निदिस्त शहगमध्ये . . .

शहर असे की,
डोळे थिजलेले,
स्नेह सुकलेले,
हृदयामध्ये . . .

यंत्रवत माणसे,
भेदरल्या हालचाली;
केव्हा पडावे दान,
अज्ञात मरणाचे . . .

टांगले जीव, लटकती घरं,
ऐशाच्या भोती,
अन् गॅलरीतली तुळस,
हीच खूण जगण्याची . . .

- गिरीराज

ज्ञानास आव्हान

तपशीलांची खोगगमरती
मिळे न ज्यातुन काही माहिती
हवी कशाला तुमच्या माझ्या
डोळयाला मग पीडा नसती?

हवी माहिती ज्ञानासाठी
ज्ञान हवे हे कामासाठी
तुळीवरची धूल जलपटे
पुसुन झालाळी देण्यासाठी

हृदय कळवले एलियटचे
काय प्रयोजन या जगण्याचे?
प्राणाविण ज्या श्वासमालिका
जीवन का त्या म्हणावयाचे?

संगणकाचे नवयुग आले
तंत्रज्ञानही प्रतिदिनि वदले
दिसले का पण शेतकप्याच्या
खोपटातले चित्र बदलले?

लोहार, चांभार, मुतार, विंकर
गवळी, गवळी, शिंपा, ज्लंबर
नवतन्त्राचा वापर करूनी

किती तयातिल ज्ञाले गव्वर?

शतकामागुन शतके गेली
राज्यामागुन राज्ये गेली
दिसली का पण खेड्यामध्ये
कुठे जादुची कांडी फिरली?

खेड्यापाड्यामध्ये जीवन
शहरवासियां कसे कळावे?
एकव राष्ट्राचे दो पाइक
दोघानाही मुळी न ठावे

काळाच्या जणु दोन स्तरांवर
दोन घटक हे स्थिरावलेले
नवतंत्रांनी, नवमंत्रांनी
मुळी न त्याना जवळ आणिले

आजवरी या नवतंत्रांने
काय दिले या समाज देशा?
पढीक मूर्ख, फसव्या गरजा
पश्चिम संस्कृती, भाषा, वेषा!

जीवन सुमद्द्य करते त्याला
आपण म्हणतो खरेच शिक्षण
जाळायाचे का हे ज्ञान
जे न वदलते असले चित्रण?

- मुल इंगंजी कवि : प्रभाकर देवधर
अनुसर्जन : अनुग्राधा गानू

ते एक स्वप्न होते आर्थीच भंगलेले
ते एक फुल होते आर्थीच वाळलेले

ज्यानी दिला दिलासा मनास काळ माझ्या
ते सोंवती घडिचे जन्मास हासलेले

ऊरले न काही आता भीती असे कुणाची
प्रथेक वार त्यांचे आर्थीच सोसलेले

मुत्युस आज माझ्या गर्दी दिसे कशाला ?
जे प्रेत आज दिसते ते पुर्वीच वारलेले

- सौरभ ओक